ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ

<u>ସି ଏମ୍ ପି ସଂଖ୍ୟା 804/2023</u>

(ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନର ଧାରା 226 ଏବଂ 227 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଆବେଦନ)

*****

ଚିନ୍ମୟ ସାହୁ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜଣେ

...... ଆବେଦନକାରୀମାନେ

-ବନାମ-

ଅମିତ କୁମାର ସାହୁ

..... ପ୍ରତିପକ୍ଷ

ହାଜର ହୋଇଥିବା ଅଧିବକ୍ତାମାନେ:

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ : ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଚିତ୍ତ ରଞ୍ଜନ ନନ୍ଦ, ଅଧିବକ୍ତା

ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କ ପାଇଁ : ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସ୍ୱରୂପ କୁମାର ପଟ୍ଟନାୟକ, ଅଧିବକ୍ତା

ପୀଠାସୀନ :

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କେ. ଆର୍. ମହାପାତ୍ର, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି

ଶୁଣାଣି ଏବଂ ପରିସମାପ୍ତି 14.11.2023

<u>ରାୟ</u>

<u>କେ.ଆର୍. ମହାପାତ୍ର, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି</u>

1. ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ସଂଯୁକ୍ତ ପ୍ରଣାଳୀ ମାଧ୍ୟମରେ ନିଆଗଲା ।

2. ବିଜ୍ଞ ପ୍ରଥମ ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ଏବଂ ଦୌରା ବିଚାରପତି, ବାରିପଦା, ମୟୁରଭଞ୍ଜଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏଫ୍. ଏ. ଓ. ସଂଖ୍ୟା 5/2023ରେ 11 ମଇ, 2023 (ସଂଲଗ୍ନକ-4) ରେ ପାରିତ ହୋଇଥିବା ରାୟକୁ

ଏହି ସି ଏମ୍ ପି ରେ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇଛି, ଯେଉଁଥିରେ ଅପିଲ କୁ ଖାରଜ କରି ଏବଂ ସିପିସି ର ଆଦେଶ IX ନିୟମ 13 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଆବେଦନକୁ ବିଜ୍ଞ ଅପିଲ ନ୍ୟାୟାଳୟ 14 ଅକ୍ଟୋବର, 2022 (ସଂଲଗ୍ନକ-3) ରେ ବିଜ୍ଞ ଅତିରିକ୍ତ ବରିଷ୍ଠ ଦେୱାନୀ ବିଚାରପତି, ବାରିପଦାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସି. ଏମ୍. ଏ. ସଂଖ୍ୟା 10/2022 (ସି. ଏସ୍. ସଂଖ୍ୟା 535/2015 ରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ) ରେ ପାରିତ ଆଦେଶ ନିଶ୍ଚିତ କରିଛନ୍ତି ।

3. ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ନନ୍ଦ ନିବେଦନ କରିଛନ୍ତି ଯେ, ବାଦୀ-ପ୍ରତିପକ୍ଷ ବେଦଖଲ, ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଏବଂ ନିଷେଧାତ୍ମକ ନିଷେଧାଜ୍ଞା ପାଇଁ ମକଦ୍ଦମା ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ପ୍ରତିବାଦୀ-ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଯଦିଓ ସେମାନଙ୍କ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ମକଦ୍ଦମାରେ ହାଜର ହୋଇଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ବର୍ଣ୍ଣନା ପତ୍ର ଦାଖଲ କରିନଥିଲେ ଏବଂ ମକଦ୍ଦମା ଲଢ଼ିନଥିଲେ । ତଦନୁସାରେ, ସେମାନଙ୍କୁ ଏକ ତରଫା ଭାବରେ ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ, 24 ଫେବୃଆରୀ, 2022 ରେ ଏକତରଫା ରାୟ ପାରିତ ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରତିବାଦୀ-ଆବେଦନକାରୀମାନେ ସେମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ ପାରିତ ହୋଇଥିବା ଏକତରଫା ରାୟ ବିଷୟରେ ଜାଣି ପାରିନଥିଲେ, କାରଣ ସେମାନଙ୍କ ତରଫରୁ ହାଜର ହୋଇଥିବା ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ସେହି ସୂଚନା ଅବଗତ କରାଇନଥିଲେ । ଯେତେବେଳେ ପ୍ରତିବାଦୀ-ଆବେଦନକାରୀମାନେ ମକଦ୍ଦମାରେ ପାରିତ ହୋଇଥିବା ଏକତରଫା ରାୟ ବିଷୟରେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ, ସେମାନେ 26 ଏପ୍ରିଲ, 2022 ରେ ସି.ଏମ୍.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 10/2022 ରେ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ଯଦିଓ ଆଦେଶ IX ନିୟମ 13 ସିପିସି ଅଧୀନରେ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ତରଫରୁ ହାଜର ହୋଇଥିବା ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଏକ ଯଥାର୍ଥ ଧାରଣା ଉପରେ ଯେ, ପ୍ରତିବାଦୀ-ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏକତରଫା ରାୟ ବିଷୟରେ ଅବଗତ ହେବା ତାରିଖ ଠାରୁ ତମାଦି ଅବଧି ଗଣନା କରାଯିବ, ବିଳମ୍ବକୁ କ୍ଷମା କରିବା ପାଇଁ ତମାଦି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 5 ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିନଥିଲେ । ବିଳମ୍ବକୁ କ୍ଷମା କରିବା ପାଇଁ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରାଯାଇ ନାହିଁ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇ ଆପତ୍ତି ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା । ଆପତ୍ତିଟିକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି, ବିଚାର କରୁଥିବା ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟଳୟ ସଂଲଗ୍ନକ-3 ଅଧୀନରେ 14 ଅକ୍ଟୋବର, 2022 ତାରିଖରେ ରାୟ ଦେଇ ଆଦେଶ IX ନିୟମ 13 ସିପିସି ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ । ଆଦେଶ IX ନିୟମ 13 ସିପିସି ଅଧୀନରେ ଆବେଦନର ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନର ଏକମାତ୍ର ଆଧାର ଥିଲା ଯେ, ଆଦେଶ IX ନିୟମ 13 ସିପିସି ଅଧୀନରେ ଆବେଦନ ସହିତ ବିଳମ୍ବ ପାଇଁ କ୍ଷମାର ଏକ ଆବେଦନ ନଥିଲା । ବିଜ୍ଞ ଅପିଲ ନ୍ୟାୟାଳୟ ମଧ୍ୟ ସେହି ଆଧାରରେ ଅନୁଲଗ୍ନକ-4 ଅଧୀନରେ ରାୟ ଦେଇ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ । ତେଣୁ ଏହି ସି ଏମ୍ ପି ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା ।

4. ଏହା ତାଙ୍କର ନିବେଦନ ଯେ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଅସାବଧାନତା ପାଇଁ ପକ୍ଷ କ୍ଷତି ସହିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ସେ ଆହୁରି ନିବେଦନ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଆଦେଶ IX ନିୟମ 13 ସିପିସି ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିବାରେ ସାମାନ୍ୟ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା । ତେଣୁ, ନିମ୍ନରେ ଥିବା ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଳୟମାନେ ଆଦେଶ IX ନିୟମ 13 ସିପିସି ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବାରେ ଅତ୍ୟଧିକ ବୈଷୟିକତା ଗ୍ରହଣ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ପ୍ରତିବାଦୀ-ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କୁ ଆଦେଶ IX ନିୟମ 13 ସିପିସି ଅଧୀନରେ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବକୁ କ୍ଷମା କରିବା ପାଇଁ ତମାଦି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 5 ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିବାକୁ ଏକ ସୁଯୋଗ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ ଥିଲା । ଏହି ଦିଗକୁ କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟ ବିଚାରକୁ ନେଇନଥିଲେ । ତେଣୁ ସେ ସଂଲଗ୍ନକ-3 ଏବଂ 4 ଅଧୀନରେ ଥିବା ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ଏବଂ ଏକ ତରଫା ଡିକ୍ରିକୁ ରଦ୍ଦ କରି ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କୁ ମକଦ୍ଦମା ଲଢ଼ିବା ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦେବା ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଛନ୍ତି ।

5. ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା, ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପଟ୍ଟନାୟକ, ଏକ ତାରିଖ ବିବରଣ ଫର୍ଦ୍ଦ ଦାଖଲ କରି ନିବେଦନ କରିଥିଲେ ଯେ 14 ଅକ୍ଟୋବର, 2015 ରେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ ଡାକରା ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା । ସେମାନେ 18 ଫେବୃଆରୀ, 2016 ରେ ହାଜର ହୋଇଥିଲେ । ଯଦିଓ ସେମାନେ ବର୍ଣ୍ଣନା ପତ୍ର ଦାଖଲ କରିବାକୁ ମୁଲତବି ରଖିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କୁ ଜଣାଥିବା କାରଣ ପାଇଁ, ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ବର୍ଣ୍ଣନା ପତ୍ର ଦାଖଲ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ତେଣୁ, 22 ଜୁନ୍, 2016 ତାରିଖର ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ, ପ୍ରତିବାଦୀମାନଙ୍କୁ ବର୍ଣ୍ଣନା ପତ୍ର ଦାଖଲ କରିବାରେ ବାରଣ କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରତିବାଦୀମାନଙ୍କୁ 3 ଏପ୍ରିଲ, 2019 ତାରିଖର ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ଏକ ତରଫା କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏକ ତରଫା ସାକ୍ଷ୍ୟ ନଥିଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ମକଦ୍ଦମାର ତର୍କ 22 ଫେବୃଆରୀ, 2022 ରେ ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ 24 ଫେବୃଆରୀ, 2022 ରେ ମକଦ୍ଦମାରେ ଏକତରଫା ରାୟ ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିଲା । 10 ମାର୍ଚ୍ଚ, 2022 ରେ ଡିକ୍ରି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା । ଆଦେଶ IX ନିୟମ 13 ସିପିସି ଅଧୀନରେ 26 ଏପ୍ରିଲ, 2022 ରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ସେମାନଙ୍କ ଆବେଦନରେ ପ୍ରତିବାଦୀମାନେ ଦୃଢୋକ୍ତି ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ଯେ, ସେମାନେ 5 ଏପ୍ରିଲ, 2022 ତାରିଖରେ ଏକତରଫା ରାୟ ଏବଂ ଡିକ୍ରି ବିଷୟରେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଥିଲେ। ତେଣୁ, ବିଳମ୍ବକୁ କ୍ଷମା କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଦରଖାସ୍ତ ବିନା, ଆଦେଶ IX ନିୟମ 13 ସିପିସି ଅଧୀନରେ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା ।

6. ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପଟ୍ଟନାୟକ, ଆହୁରି ନିବେଦନ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଯେହେତୁ ଆଦେଶ IX ନିୟମ 13 ସିପିସି ଅଧୀନରେ ଆବେଦନ ତିରିଶ ଦିନର ବୈଧାନିକ ଅବଧି ପରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା, ତେଣୁ, ତମାଦି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 123 ଅନୁଯାୟୀ, ବିଳମ୍ବକୁ କ୍ଷମା କରିବା ପାଇଁ

ଆବେଦନ ସହିତ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିବା ଉଚିତ ଥିଲା।ବିଳମ୍ବକୁ କ୍ଷମା କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଆବେଦନର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ, ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟଳୟମାନେ ଆଦେଶ IX ନିୟମ 13 ସିପିସି ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବାରେ କୌଣସି ତ୍ରୁଟି କରିନାହାଁନ୍ତି, କାରଣ ବିଳମ୍ବକୁ କ୍ଷମା ନକରି ଏହା ବୈଧାନିକ ଅବଧି ପରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇ ପାରିନଥାନ୍ତା । ତାଙ୍କ ମାମଲାକୁ ସମର୍ଥନ କରି, ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପଟ୍ଟନାୟକ 2022 SCC OnLine Ori 576 ରେ ବିବୃତ ହୋଇଥିବା ***ହିମାଂଶୁ ଶେଖର ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ-ବନାମ-ସୁଧୀର ରଞ୍ଜନ ପାତ୍ର (ମୃତ୍ୟୁ ପରଠାରୁ) କୁଳି ପାତ୍ର ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ***ଙ୍କ ମାମଲାରେ ନିଆଯାଇଥିବା ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ-8 ରେ ନିମ୍ନମତେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି :

> *"**8.** ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱୀ ଯୁକ୍ତି ବିଷୟରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବା ପୂର୍ବରୁ, ଏହା ଧ୍ୟାନରେ ରଖିବାକୁ ହେବ ଯେ, ଆଦେଶ IX ସିପିସି ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତି ଏବଂ ମକଦ୍ଦମାରେ ସେମାନଙ୍କର ଅନୁପସ୍ଥିତିର ପରିଣାମ ସହିତ ଜଡ଼ିତ । ସିପିସିର ଆଦେଶ IX ନିୟମ 13ରେ ଏକ ତରଫାତରଫା ଭାବେ ପାରିତ ଡିକ୍ରି ରଦ୍ଦ କରିବା ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି । ଏଥିରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ଯେ ଯଦି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୁଅନ୍ତି ଯେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ ଡାକରା ବିଧିବଦ୍ଧ ଭାବେ ଜାରି କରାଯାଇନାହିଁ କିମ୍ବା ମକଦ୍ଦମାରେ ଶୁଣାଣି ପାଇଁ ଡକାଯିବା ସମୟରେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ହାଜର ହେବାକୁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ କାରଣ ଦ୍ୱାରା ବାରଣ କରାଯାଇଛି, ତେବେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଡିକ୍ରୀକୁ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଉପରେ ରଦ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଆଦେଶ ଦେବେ ଯାହା ସେ ଉପଯୁକ୍ତ ବୋଲି ବିବେଚନା କରନ୍ତି । ତେଣୁ, ଏହା ମୂଳତଃ ଦୁଇଟି ସମ୍ଭାବନା ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ, ଯାହା ଅଧୀନରେ ଏକ, ଏକ ତରଫା ଡିକ୍ରିକୁ ରଦ୍ଦ କରାଯାଇପାରିବ । ପ୍ରଥମ ସମ୍ଭାବନା ହେଉଛି ଯେତେବେଳେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ଉପରେ ଡାକରା ସଠିକ ଭାବରେ ଜାରି କରାଯାଏ ନାହିଁ । ଦ୍ୱିତୀୟଟି ହେଉଛି, ଯଦି ଡାକରା ବିଧିବଦ୍ଧ ଭାବରେ ଜାରି କରାଯାଏ, ତେବେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ ମକଦ୍ଦମାର ଶୁଣାଣି ପାଇଁ ଡକାଯିବା ତାରିଖରେ ହାଜର ନହେବା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଳୟର ସନ୍ତୋଷ ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ କାରଣ ଦର୍ଶାଇବାକୁ ପଡ଼ିବ । ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ, ପରିସ୍ଥିତି ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଗରେ ପଡ଼େ । ସ୍ୱୀକାରଯୋଗ୍ୟ, ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 2 ଏବଂ 3 ଙ୍କୁ ବିଧିବଦ୍ଧ ଭାବରେ ଡାକରା ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା; ସେମାନେ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ହାଜର ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ବର୍ଣ୍ଣନା ପତ୍ର ଦାଖଲ କରିବାକୁ ଅନେକ ସମୟରେ ମୁଲତବି*

କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ । 4 ଜୁଲାଇ, 2017, ଯେଉଁ ତାରିଖରେ ମକଦ୍ଦମାର ଶୁଣାଣି ପାଇଁ ଡକାଯାଇଥିଲା, ସେହିଦିନ ସେମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱୀକାରଯୋଗ୍ୟ ଭାବେ ଏକ ତରଫା କରାଯାଇଥିଲା । ଯଦିଓ ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 2 ଏବଂ 3 ଙ୍କ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ 7 ଜୁଲାଇ, 2017 ଏବଂ 15 ଜୁଲାଇ, 2017 ରେ ମୁଲତବି ପାଇଁ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଏକତରଫା ଆଦେଶ ରଦ୍ଦ କରିବାକୁ କୌଣସି ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇ ନଥିଲା କିମ୍ବା ସେମାନଙ୍କ ତରଫରୁ ବର୍ଣ୍ଣନା ପତ୍ର ଦାଖଲ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଏହା ସ୍ୱୀକାର୍ଯ୍ୟ ଯେ 2017 ଜୁଲାଇ 19 ତାରିଖରେ ଏକତରଫା ରାୟ ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ 2017 ଜୁଲାଇ 24 ତାରିଖରେ ଡିକ୍ରି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ 2017 ଜୁଲାଇ 27 ତାରିଖରେ ଏହାକୁ ମୋହରଯୁକ୍ତ କରି ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ କରାଯାଇଥିଲା । ତମାଦି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 123 ରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ଯେତେବେଳେ ପ୍ରତିବାଦୀମାନଙ୍କୁ ଡାକରା ବିଧିବଦ୍ଧ ଭାବରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା, ସେତେବେଳେ ଆଦେଶ IX ନିୟମ 13 ସିପିସି ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିବାର ସୀମା ଏକତରଫା ଡିକ୍ରି ପାରିତ ହେବା ଦିନଠାରୁ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ । ତମାଦି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 123 ଅନୁଯାୟୀ, ଏପରି ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିବାର ସମୟସୀମା ହେଉଛି ତିରିଶ ଦିନ । ସ୍ୱୀକାରଯୋଗ୍ୟ, ତମାଦି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 5 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଆବେଦନ ସହିତ ଆଦେଶ IX ନିୟମ 13 ସିପିସି ଅଧୀନରେ ଏହି ଆବେଦନ 13 ମାର୍ଚ୍ଚ, 2018 ରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା । ନଥିରେ ଉପଲବ୍ଧ ତଥ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରେ ଯେ, ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 2 ଏବଂ 3 ଆଦେଶ IX ନିୟମ 13 ସିପିସି ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବାକୁ ପ୍ରୟାସ କରିଛନ୍ତି, ଯେଉଁଥିରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ 4 ଜାନୁଆରୀ, 2018 ରେ ସେମାନେ ସେମାନଙ୍କର ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କଠାରୁ ଏବଂ ତା'ପରେ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ କିରାଣୀଙ୍କଠାରୁ ଏକତରଫା ଡିକ୍ରି ବିଷୟରେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଥିଲେ । ଏହାର ତୁରନ୍ତ ପରେ, ରାୟ ଏବଂ ଡିକ୍ରିର ପ୍ରମାଣୀକୃତ ନକଲ ପାଇବା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଥିଲା, ଏବଂ 17 ଫେବୃଆରୀ, 2018 ରେ ଏହାକୁ ପାଇବା ପରେ, ତିରିଶ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ, ଅର୍ଥାତ୍ 13 ମାର୍ଚ୍ଚ, 2018ରେ ଏକତରଫା ଡିକ୍ରୀକୁ ରଦ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା । ”

ଏହା ତାଙ୍କର ନିବେଦନ ଯେ ବିଳମ୍ବକୁ କ୍ଷମା କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ସମୟରେ କୌଣସି ଅନୁରୋଧ ମଧ୍ୟ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ତେଣୁ, ସି ଏମ୍ ପି ବିଚାର ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ଏବଂ ଏହାକୁ ଖାରଜ କରାଯିବା ଉଚିତ ।

7. ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ନିବେଦନକୁ ବିଚାର କରି ଏବଂ ନଥିର ଅନୁଧ୍ୟାନ ପରେ, ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଏକତରଫା ରାୟ 24 ଫେବୃଆରୀ, 2022 ରେ ପାରିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଡିକ୍ରି 10 ମାର୍ଚ୍ଚ, 2022 ରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏକ ତରଫା ଡିକ୍ରିକୁ ରଦ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ 26 ଏପ୍ରିଲ, 2022 ରେ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା । ଅତଏବ, ସି. ଏମ୍. ଏ. ସଂଖ୍ୟା 10/2022 ରେ ଆଦେଶ IX ନିୟମ 13 ସିପିସି ଅଧୀନରେ ଆବେଦନ ବୈଧାନିକ ଅବଧି ପରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ, ଏହା ସହିତ ବିଳମ୍ବକୁ କ୍ଷମା କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଆବେଦନ ରହିବା ଉଚିତ ଥିଲା ।

8. ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ନନ୍ଦଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହା ନିବେଦନ କରାଯାଇଛି ଯେ, ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଏକ ଯଥାର୍ଥ ଧାରଣା ଅଧୀନରେ ଥିଲେ ଯେ, ସେ ଜାଣିବାର ତାରିଖ ଠାରୁ ତମାଦି ଅବଧି ଆରମ୍ଭ ହେବ । ଯେହେତୁ ଏକତରଫା ରାୟ ଏବଂ ଡିକ୍ରି ବିଷୟରେ ପ୍ରତିବାଦୀ-ଆବେଦନକାରୀମାନେ 5 ଏପ୍ରିଲ, 2022ରେ ଜାଣିଲେ, ଆଦେଶ IX ନିୟମ 13 ସିପିସି ଅଧୀନରେ ଆବେଦନଟି ବିଳମ୍ବ ପାଇଁ କ୍ଷମାର ଏକ ଆବେଦନ ବିନା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା । ସେ 2017 (I) CLR (SC) 1047 ରେ ବିବୃତ ହୋଇଥିବା ***ଆଲବର୍ଟ ମୋରିସ୍-ବନାମ-ଜେ. ବି. ସାଇମନ୍ସ***ଙ୍କ ମାମଲାରେ ନିଆଯାଇଥିବା ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ ।

9. ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ ନନ୍ଦଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉପସ୍ଥାପିତ ଯୁକ୍ତିକୁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, କାରଣ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ତରଫରୁ ହାଜର ହୋଇଥିବା ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ବିଳମ୍ବକୁ କ୍ଷମା କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିବାକୁ କିମ୍ବା ସେହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ମୌଖିକ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବାକୁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସୁଯୋଗ ପାଇଥିଲେ । ଯଦିଓ ତମାଦି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆପତ୍ତି ଉଠାଯାଇଥିଲା, ତଥାପି ପ୍ରତିବାଦୀମାନେ ବିଳମ୍ବକୁ କ୍ଷମା କରିବା ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କରିବାକୁ ଧ୍ୟାନ ଦେଇନଥିଲେ । ସ୍ୱୀକାରଯୋଗ୍ୟ, ପ୍ରତିବାଦୀମାନଙ୍କୁ ଡାକରା ବିଧିବଦ୍ଧ ଭାବେ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେମାନେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ ।

10. 22 ଜୁନ୍, 2016 ତାରିଖର ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ, ସେମାନଙ୍କୁ ବର୍ଣ୍ଣନା ପତ୍ର ଦାଖଲ କରିବାରେ ବାରଣ କରାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ, ସେମାନଙ୍କୁ ମକଦ୍ଦମାର ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଅନୁମତି

ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହାକୁ ସ୍ୱୀକାର କରି, ପ୍ରତିବାଦୀମାନେ ଏହି ମକଦ୍ଦମାରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ, ତାଙ୍କୁ ଜଣାଥିବା କାରଣ ପାଇଁ ସେମାନେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ହାଜର ହୋଇନଥିଲେ, ଯେତେବେଳେ ମାମଲା ଶୁଣାଣି ପାଇଁ ଡକାଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ, ସେମାନଙ୍କୁ 3 ଏପ୍ରିଲ, 2019 ରେ ଏକ ତରଫା କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ମକଦ୍ଦମାର ଶୁଣାଣି ଆଗକୁ ବଢ଼ିଥିଲା । ପ୍ରତିବାଦୀମାନଙ୍କ ଆଚରଣରୁ ଏହା ଜଣାପଡ଼େ ଯେ, ସେମାନେ ମକଦ୍ଦମାରେ ସେମାନଙ୍କର ଅଧିକାର, ଯଦି କିଛି ଥାଏ, ଦୃଢୋକ୍ତି କରିବାରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବହେଳା କରିଥିଲେ । ରାୟ ଏବଂ ଡିକ୍ରିରେ ବାଦୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଅର୍ଜିତ ମୂଲ୍ୟବାନ ଅଧିକାରକୁ ଛଡ଼ାଇ ନେବା ପାଇଁ କେବଳ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଗଫଲତି ପାଇଁ ସେମାନେ ପୀଡ଼ିତ ହେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ବୋଲି ଅଭିଯୋଗ କରିବା ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେଁ । ସାମ୍ପ୍ରତିକ ମାମଲାରେ, ପ୍ରତିବାଦୀ-ଆବେଦନକାରୀମାନେ ସଂଲଗ୍ନକ-3 ଏବଂ 4 ଅନୁଯାୟୀ ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବାର କୌଣସି ଆଧାର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିନାହାଁନ୍ତି ।

11. ତଦନୁସାରେ, ସି ଏମ୍ ପିର କୌଣସି ଯୋଗ୍ୟତା ନଥିବାରୁ ଏହାକୁ ଖାରଜ କରାଗଲା ।

ଉପଯୁକ୍ତ ଆବେଦନ କରିଲେ ଏହି ରାୟର ଜରୁରୀ ପ୍ରମାଣୀକୃତ ନକଲ ମଞ୍ଜୁର କରାଯିବ ।

(କେ. ଆର୍. ମହାପାତ୍ର)
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ,
ତାରିଖ 14 ନଭେମ୍ବର, 2023/ମଧୁ

<u>ଅସ୍ୱୀକରଣ</u>

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ" ।

ଅନୁବାଦିକା
ଶିବାନୀ ଦାଶ
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ